

Kenslukuldi orsøk til at fólk drekka

— sigur Jóhannes Álvheygg, blákrossskrivari, í samrøðu við Sosialin, í samband við at Blákrossheimið um árslok verður tikið í nýtslu

Fyri stuttum setti Blákrossfelagsskapurin leiðaran fyri nýggja Blákrossheiminum í Kongagøtu í Havn, sum er fyri fólk við rúsdrekka trupulleikum.

Tað er Sólborg Dulavík, sum higartil hevur arbeitt sum fyrstøðukvinna innan Heimahjálparstovnin, ið skal standa fyri heiminum.

Tað, at ein kvinna varð sett sum leiðari á Blákrossheiminum er gjørt av tí at stovnurin skal bera dóm av einum vanligum heimi, har fólk buggva eitt tíðarskeið í lívi teirra, tá tey hava brúk fyri serligum stuðli.

Onnur orsök er helst tann, at kvinnur nú eisini í størri mun enn áður hava alkohol trupulleikar.

Jóhannes Álvheygg, blákrossskrivari, sigur við Sosialin, at tað alt meira kemur til sjóndar, at konufólk eru bundin av rúsdrekka, á sama hátt sum menn.

Eisini konufólk

Hvi konufólk nú fáa alkoholtrupulleikar? — Tað er ikki lætt at svara. Kortini hevur kvinnufrígerðingin seinastu árin havt við sær, at tær ikki bert vilja hava líkarætt á arbeiðsplássinum, men eisini í frítíðini.

Tá er tað at grundarlagið undir alkoholmisnýtsluni verður lagt, og sostatt kunnu kvinnur eins og menn koma í slíkar trupulleikar, at tey ikki klára at sleppa sær burturúr alkohol misnýtsluni, men noyðast at leita sær hjálp og viðgerð. Tær fáa m.a. antabus.

Í hvørjum aldursbólum eru kvinnur, sum hava alkoholtrupulleikar?

— Eins fyri menn og kvinnur, ið hava alkoholtrupulleikar er, at tey koma frá øllum stættum í samfelagnum, eins og tey eru í øllum aldursbólum, frá heilt ungum árum og uppeftir. Kanska serliga í 30-40-50 árunum.

Hvi fáa tey alkoholtrupulleikar?

— Tað kann vera so mangt, sum fær eitt menn-

iskja at missa tamarhaldið, tá trupulleikarnir gerast ov stórir. Eitt nú heimagangandi kvinnan, sum hevur fingið børnini frá hondini, og sum nú situr einsamøll heima, er gott dømi. Hon fær sær ein litlan fyri at halda tilveruna út, sum nú er vorðin ov tómlig. — Serliga tí maðurin enn hevur sama leiklut í samfelagnum, sum hann hevði tá børnini vóru smá.

Hann leggur ikki til merkis, at støðan hjá konuni broytist.

— Sum eg plagi at siga, — tey ganga um somu dyr. Tú sært ikki, at nakað er í ólagi teirra millum, og neyvan veit maðurin, hvussu stendur til, fyrr enn trupulleikarnir eru so stórir, at konan noyðist til viðgerðar.

Alkohol misnýtslan hjá ungum kvinnum kann standast av, at hon eins og ungir menn hevur nýtt rúsdrekka frá heilt ungum árum av. Tá kann verða trupult at kvetta heilt, tá børnini koma.

Kenslukuldi

Fyri menn er tað eisini somu tekin sum gera seg galdandi. Tað kunnu vera hjún, sum ikki sampakka so væl. Tey eru møguliga gift í sinari tíð, av tí at tey skuldu hava barn. Meðan hjún seta buggv og fáa børn, hava tey so nógv um at verða, at tey ikki gaa eftir um sambandið teirra millum dragnar.

— Tað er so lætt at ognasær hús, bíl og aðrir deyðir lutir, og síðan halda, at hitt kemur av sær sjálvum, men hvat hjálpa deyðir lutir, um hjún ikki eru góð við hvørt annað?

Hesin kenslukuldin speglar seg aftur í samfelagnum, tí eg haldi at vit hava tikið inn í okkara samfelag nakrir siðir, sum ikki hoyra heima hjá okkum. Vit duga ikki at liva í umhvørvi, sum bert hevur eitt endamá, at alt skal siggja so vakurt og glaðstíligt út.

Smæðni

Ofta hava hjún so lítið

samband við hvørt annað, at tey ikki tora at tosa saman ella hava kynsligt samband, uttan so at annar ella báðir partar fáa sær eina kenning.

— Tað er greitt, at slíkir trupulleikar elva til bæði rúsdrekka misnýtslu og mangt annað, sum tað førir við sær.

Hvat skulu fólk við rúsdrekka trupulleikum gera?

— Tey skulu í fyrstu atlogu finna ein at tosa við, sum tey hava tiltrúgv til. Síðan er møguleikin at leita sær hjálp frá okkum í samráð við ein lækna.

Tibetur hendur tað ikki so sjálvdan, at fólk fáa hjálp, og tí er tað av týðningi, at vit nú fáa Blákrossheimið í Havn, sum kann verða ein stuðul eftir at sjúklingarnir hava fingið viðgerð á sjúkrahúsi.

Heimið í Kongagøtu letur upp um árslok, og er ætlanin at umleið fimm, seks fólk kunnu buggva har eina tíð.

Tað hevur týðning fyri alkohol sjúklingar, at teir skifta umhvørvi í tíðini

Leygardagur 26. november 1983

tey fáa viðgerð og tá farast skal aftur til arbeiðis, heim o.s.fr.

Higartil hevur einasta loysn okkara verið at sent fólk av landinum, men hóast tað ikki er rættasta loysnin, so verður hetta framvegis ein loysn, sum vit noyðast at hava til at taka í ávisum føri, har trupulleikarnir eru ov stórir, at vit kunnu klára tað herheima.

viðgerðar, tí tað henda nógvir sorgarleikir og sáar ótryggjleika fyri familjuna, um ein teirra verður bundin av rúsdrekka, sigur Jóhannes Álvheygg at enda.

Ikki góðtaka brennivín

Hvørji ráð hevur tú annars?

— At annar parturin í einum hjúnarlag ikki góðtekur, at hin parturin kemur í trupulleikar, orsakað av rúsdrekka misnýtslu. Tað er tianverri soleiðis, at alt ov ngvar t.d. konur góðtaka at maðurin drekkur, tí tær ikki fyri umheiminum vilja viðganga, at trupulleikar eru innanhýsis. Tá er betur at taka spurningin upp til

Jóhannes Álvheygg avmyndaður í stovu á Blákrossheiminum í Kongagøtu, sum skal takast í nýtslu um árslok. Rúmd verður fyri fimm, seks sjúklingum í senn, sum skulu buggva eina tíð á heiminum eftir viðgerð á sjúkrahúsi, áðrenn tey fara aftur í arbeiði ella heimaftur til sín sjálvs at buggva